

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
06 Kasım 2019
Tarih :
Sayı : 12103

21385

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Turan AYDOĞAN
İstanbul Milletvekili

İlk olarak Esenyurt'ta ortaya çıkan ve İstanbul'un birçok noktasında görülen gıda zehirlenmesi (ıspanak ve ıspanağa benzer bitkiler) vakalarına ilişkin haberler basına yansımıştır. Konu ile ilgili İl Sağlık Müdürlüğü'nden açıklama gelmiş, zehirlenenlerin sayısı 108 olarak açıklanmıştır. Açıklamalarının yapıldığı günün akşam saatlerinde mide bulantısı ve kusma şikâyetiyle hastaneye gidenlerin sayısı artmaya devam ettiği de basın aracılığı ile paylaşılmıştır. Zehirlenme olayının tazeliğini uzun süre koruması için çeşitli kimyasal işlemler gören ıspanaktan olduğu ileri sürülmüştür.

İl Sağlık Müdürlüğü Esenyurt'ta yaşanan ıspanaktan zehirlenme iddialarıyla ilgili açıklama yapmış, açıklamada şu ifadeler yer verilmiştir:

"Medyada yer alan "İstanbul'da Yemek Yiyen Çok Sayıda Kişi Zehirlendi" başlıklı haberlere ilişkin kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi adına aşağıdaki açıklamanın yapılmasına gerek görülmüştür. 01-03 Kasım 2019 tarihleri arasında İstanbul geneli sağlık tesislerimize gıda zehirlenmesi (ıspanak ve ıspanağa benzer bitkiler) sebebiyle 108 vatandaşımız hastanelere başvurmuş olup, bunların 25 tanesi taburcu olmuştur. Geriye kalan 19 tanesinin ise takibi ve tedavisi acil gözlem servislerinde devam etmektedir. Şu ana kadar hastanelerimize toplam başvuran hastalarımızın hayati tehlikesi bulunmadığı gibi ilgili süreç; İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü, İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İstanbul Valiliğimizce yakından takip edilmektedir. Kamuoyuna saygıyla duyurulur."

Ardından İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden de açıklama gelmiş ve şu ifadelere yer verilmiştir:

"İl Müdürlüğümüze, İstanbul Halk Sağlığı Müdürlüğü'nden 02.11.2019 tarihinde yapılan ihbarda ıspanak tüketimi sonrası zehirlenme olduğu bildirilmiştir. Zehirlenme şüphesi ile sağlık kuruluşlarına başvuru yapanların ürün satın aldıkları ilimizde, faaliyet gösteren satış noktalarından analiz yapılmak üzere taze ıspanak, evlerden ise pişmiş ıspanak yemeği numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin ileri tetkik sonuçlarında ıspanak içerisinde tespit edilen yabancı ottan kaynaklı yoğun miktarda atropin ve scopolamin maddesi tespit edilmiştir. Zehirlenmeye ıspanaklara karışan patlıcangiller familyasından, atropin ve scopolamin içeren yabancı otların neden olduğu yapılan analizlerle ortaya çıktığı görülmüştür. İl Müdürlüğümüze ulaşan tüm ihbarlar değerlendirilmekte, konuyla ilgili değişik ilçelerimizden sağlık kuruluşlarına başvuranların ıspanak satın aldıkları işletmeler, resmi kontrole tabi tutulmakta, numune alınmakta ve alınan numuneler laboratuvarlara gönderilmektedir. Halkımızın tüketecekleri tüm gıdaları olduğu gibi, yeşil sebzeleri de dikkatlice kontrol ederek, yabancı otları ayırt etmeli ve çok iyi şekilde temizledikten sonra tüketmeleri gerekmektedir."

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Sözü geçen zehirli ıspanakların ekiminde ıspanağın taze kalması için kullanılan ve zehirlenmeye neden olan maddeler nelerdir?
2. Sözü geçen zehirli ıspanakların ekiminde ıspanağın taze kalması için kullanılan ve zehirlenmeye neden olan maddelerin markaları nelerdir? Marka seçimi neye göre yapılmaktadır?
3. Sözü geçen zehirli ıspanakların ilaçlamaları Bakanlığın kontrolünde ve işinin uzmanı kişiler tarafından mı yapılmıştır?
4. Zehirlenmeye yol açacak toksik kimyasal maddelerin varlığı bilinmektedir. Bu vaka özelinde basında adı geçen pestisitler gibi. Onlarca insanın etkilendiği bir zehirlenme olayı için ürünlerdeki pestisit miktarının çok yüksek olması gerekliliği de uzmanlar tarafından paylaşılmıştır. Bu ilaçlamaların kayıtları tutulmakta mıdır? Bu vaka özelinde kullanılan pestisit oranı ne kadardır?
5. Zehirlenme vakasının bu kadar yaygın olmasının sebebi nedir?
6. Yabancı otların bitmesini engelleyici ilaçlama yapılmış mıdır? Yapılmadıysa nedeni nedir?

21/85

7. Bu yabancı otlar, ıspanaklar demetlenirken neden ayrıştırılmamıştır? Bunun denetimi yapılmakta mıdır?
8. Bu yoğun yabancı ot evde yıkama esnasında fark edilemeyecek benzerlikte midir?
9. Zehirlenmeye ıspanaklara karışan patlıcangiller familyasından, atropin ve scopalamin içeren yabancı otların neden olduğunun yapılan analizlerle ortaya çıktığı görüldüğü şeklinde yapılan açıklamaya karşın bazı mağdurlar yabancı otun olmadığını ve iyice yıkayıp sirkeli suda beklettiklerini ifade etmektedirler. Bu bağlamda; laboratuvarında pestisit (zirai mücadele ilacı) kalıntı analizinin iki tam gün süre içinde gerçekleştirilebileceği değerlendirildiğinde, zehirlenmelerin zirai mücadele ilacı kalıntısından kaynaklanmadığı nasıl anlaşılmıştır?
10. Bugüne kadar güzel avrat otuyla ıspanağı beraber toplayıp satmayan, buna bağlı olarak ta bir sağlık sorununa neden olmayan üreticinin, bugün buna tevessül ettiğine ilişkin ikna edici kanıt nedir?
11. Bu gıda güvenliği sorununun çözümü için vatandaşın dikkatli olup iyi ayıklama yapması dışında geliştirdiğiniz öneriler ve önlemler nelerdir?